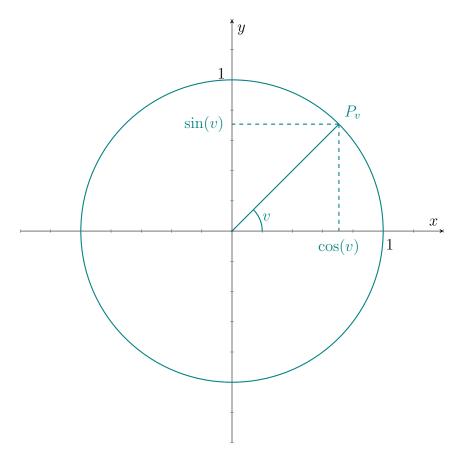
Enhedscirklen og trigonometriske funktioner

Enhedscirklen

Vi har tidligere arbejdet med de trigonometriske funktioner cos, sin og tan, og vi skal nu bruge *enhedscirklen* til at definere dem. Enhedscirklen kan ses på Figur 1

Figur 1: Definition af cos og sin ud fra enhedscirklen

Enhedscirklen er en cirkel med centrum i origo og radius 1. Vi kan bruge enhedscirklen til at definere cos og sin.

Definition 1.1. Lad P_v være et punkt på enhedscirklen, så vinklen mellem stedvektoren $\overrightarrow{OP_v}$ og x-aksen er v. Så defineres funktionerne $\cos(v)$ og $\sin(v)$ som

koordinaterne til P_v :

$$P_v = (\cos(v), \sin(v)).$$

Eksempel 1.2. Det gælder, at cos(0) = 1 og sin(0) = 0, da koordinatsættet til P_0 er

$$P_0 = (1,0) = (\cos(0), \sin(0)).$$

Skal vi anvende de trigonometriske funktioner i Maple og vi ønsker at anvende grader, så skal vi skrive

Tangens er den sidste trigonometriske funktion, vi skal betragte. Denne er defineret som

$$\tan(v) = \frac{\sin(v)}{\cos(v)}.$$

Retvinklede trekanter

Sætning 2.1. Lad ABC være en trekant med punkterne A, B og C som hjørner, og lad C være en ret vinkel. Så gælder der for vinklen v, der er vinklen i enten hjørnet A eller B, at

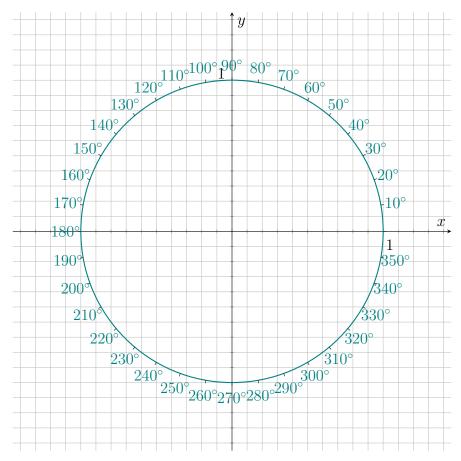
$$\cos(v) = \frac{\text{hosliggende katete}}{\text{hypotenuse}}$$

$$\sin(v) = \frac{\text{modstående katete}}{\text{hypotenuse}}$$

$$\tan(v) = \frac{\text{modstående katete}}{\text{hosliggende katete}}$$

Bevis. Bevises som opgave.

Opgave 1

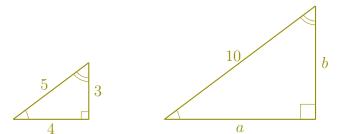

Brug enhedscirklen til at aflæse $\cos(v)$ og $\sin(v)$ for følgende vinkler. (Det behøver ikke være helt præcist.)

v	90	70	120	190	350	45	100	420	-50
$\cos(v)$	0								
$\sin(v)$	1								

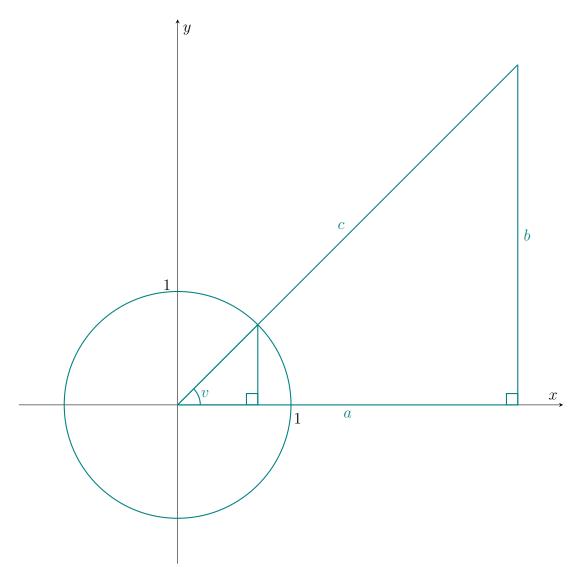
Opgave 2

Brug hvad du ved om ensvinklede trekanter til at bestemme sidelængderne a og b i følgende trekant:

Opgave 3

Vi skal nu bevise Sætning 2.1. Vi betragter derfor Figur 2

Figur 2: To ensvinklede trekanter i et koordinatsystem med enhedscirklen

- i) Tegn Figur 2 i jeres gruppe.
- ii) Hvad er længden af hypotenusen for den lille trekant? Skriv det på jeres figur.
- iii) Hvad er højden og bredden af den lille trekant? Sammenlign eventuelt med enhedscirklen på Figur 1 eller tænkt på Opgave 1.
- iv) Hvor mange gange større er den store trekant end den lille trekant? Tænk

på hvad i gjorde i Opgave 2 (I skal ikke måle, men regne med bogstaver).

- v) Hvad skal vi gange bredden med i den lille trekant for at få a? Skriv det udtryk op.
- vi) Hvad skal vi gange højden med i den lille trekant for at få b? Skriv det udtryk op.
- vii) Isolér $\cos(v)$ i det første udtryk.
- viii) Isolér $\sin(v)$ i det andet udtryk.
- ix) Hvad er hyp, hos og mod i den store trekant? Indsæt det i de to udtryk.
- x) Sammenlign jeres resultat med Sætning 2.1.
- xi) Indsæt jeres udtryk for cos(v) og sin(v) i udtrykket

$$\tan(v) = \frac{\sin(v)}{\cos(v)}.$$

xii) Brug brøkregneregler til at forkorte udtrykket og sammenlign herefter med Sætning 2.1.